

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 7C/151/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7518203775
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Kerecmanová
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2022:7518203775.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Evou Kerecmanovou v spore žalobcu A. B. C., nar. XX.X.XXXX, bytom D. XX zastúpeného JUDr. Petrom Majerníkom, advokátom, so sídlom Werferova 1, Košice proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, so sídlom Štúrova 2, Bratislava, v konaní o náhradu škody 3.871,27 eura s príslušenstvom

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 3.871,27 eura a úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.871,27 eura od 29.3.2018 do zaplataenia, všetko do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobcovi priznáva voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške tejto náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou podanou na Okresnom súde Košice – okolie (ďalej aj „súd“) domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť nahradiť mu škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím vo výške 3.871,27 eura, a to 871,27 eura titulom náhrady trov obhajoby v trestnom konaní a 3.000,- eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.871,27 eura od 29.3.2018 do zaplataenia a nahradiť mu trovy konania. Žalobu skutkovo odôvodnil tým, že voči žalovanej si uplatňuje náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ktorá mu bola spôsobená pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím, keď uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach – okolie, odbor kriminálnej polície, ČVS: ORP-442/2-VYS-KS-2014 z 9.1.2015 mu bolo vznesené obvinenie pre skutok vyšetrovateľom kvalifikovaný ako zločin porušovania ochrany stromov a krov podľa § 305 ods. 1 písm. c), ods. 5 písm. b) Trestného zákona, jeho žiadosť proti citovanému uzneseniu, ktorú podal v zákonom stanovenej lehote, bola zamietnutá uznesením Okresnej prokuratúry Košice – okolie z 6.3.2015, následne bola prokurátorom Okresnej prokuratúry Košice – okolie voči nemu bola podaná 24.6.2015 obžaloba na Okresnom súde Košice – okolie 2 a uznesením Okresného súdu Košice – okolie sp. zn. 5T/91/2015 z 16.10.2015 bolo trestné stíhanie voči jeho osobe zastavené z dôvodu, že skutok kladený mu za vinu nespáchal. Uviedol, že z dôvodu vznesenia obvinenia voči jeho osobe bol nútený zvoliť si obhajcu za účelom obhajoby v trestnom konaní - advokáta JUDr. Petra Majerníka - a škoda mu vznikla v dôsledku úhrady trov právneho zastúpenia obhajcovi v sume 871,27 eura. Žalobou uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch 3.000,- eur skutkovo odôvodnil tým, že od roku 2012 je spoločníkom a konateľom spoločnosti HATIMA s.r.o., so sídlom Ďurďošik 41, predmetom podnikateľskej činnosti ktorej je poľnohospodárska prvovýroba a iné činnosti v oblasti poľnohospodárskej výroby. K výkone tejto podnikateľskej činnosti je nevyhnutné uzatváranie nájomných zmlúv, na základe ktorých si od vlastníkov dlhodobo prenajíma pôdu za účelom jej obhospodarovania, čo je nevyhnutným predpokladom výkonu poľnohospodárskej činnosti. Informácia o jeho trestnom stíhaní sa rýchlo rozšírila medzi vlastníkami pôdy, keďže bol obvinený, že na prenajatej pôde realizoval nezákonné výrubu stromov, a že takto mal poškodiť vlastníkov pôdy, ktorí mu v dobrej

viere pôdu prenajali. Od momentu vznesenia obvinenia pociťoval veľké problémy pri snahe o uzatvorenie nájomných zmlúv. Vlastníci pôdy, či už priamo alebo nepriamo, mu dali najavo, že s ním zmluvu neuzatvoria z dôvodu jeho protiprávneho konania. Tiež jeho matka je dlhoročnou starostkou v obci Ďurďošík, ktorá je v bezprostrednej blízkosti obce Sady nad Tyrosou, kde sa mal skutok, za ktorý bol neprávom trestne stíhaný, odohrať. Jeho matka bola opakovane konfrontovaná s otázkami obyvateľov obce, ohľadom jeho trestného stíhania, bola spochybňovaná v úrade starostky, čo sa následne negatívne dotklo aj ich vzájomného vzťahu. Trestné stíhanie vedené voči jeho osobe teda zasiahlo nielen sféru jeho podnikateľskej činnosti, ale aj dobrú povesť jeho rodiny. Dotklo sa nielen jeho pracovného života ale aj rodinného života a súkromia. Zlé meno a zlá povesť jeho a jeho spoločnosti natrvalo zostalo v povedomí obyvateľov obce Sady nad Tyrosou a priľahlých obcí. Doposiaľ sa stretáva s otázkami ohľadom trestnej činnosti a ľudia sa vyhýbajú spolupráce s ním. Je jednoduchým farmárom, hospodári na pôde, ktorú mu ľudia prenajmú, a vznesenie obvinenia ho bežná pripravilo o obživu. Práve z toho dôvodu má za to, že samotné konštatovanie porušenia práva, nie je dostatočným zadostučiniením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím a domáha sa priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Podanou žalobou si uplatňuje náhradu škody, ktorá mu bola spôsobená začatím a vedením trestného stíhania, ktoré sa neskončilo právoplatným odsúdením, keďže došlo k zastaveniu jeho trestného stíhania a toto vôbec nemalo byť začaté. Uviedol, že v zmysle § 15 a nasl. zákona č. 514/2003 Z. z. požiadal žalovanú listom z 9.11.2017 o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Generálna prokuratúra SR mu listom z 28.3.2018 oznámila, že jeho nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím ani čiastočne neuspokojí z dôvodu, že podľa jej názoru zastavenie trestného stíhania neznamená, že by uznesenie o vznesení obvinenia, či zamietnutie sťažnosti proti nemu, boli automaticky nezákonné. Právne žalobu odôvodnil ust. § 17 ods. 2, 3; § 18 ods. 1, 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Na preukázanie tvrdených skutočností predložil žalobca súdu listinné dôkazy, a to uznesenie OR PZ Košice – okolie o vznesení obvinenia a začatí trestného stíhania z 9.1.2015, uznesenie Okresnej prokuratúry Košice – okolie z 6.3.2015 o zamietnutí sťažnosti, uznesenie Okresného súdu Košice – okolie o zastavení trestného stíhania z 16.10.2015, vyúčtovanie trov právneho zastúpenia z 1.2.2016, faktúru č. 20160010 z 1.2.2016, príjmový pokladničný doklad z 15.8.2016, žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody z 9.11.2017, odpoveď Generálnej prokuratúry SR z 28.3.2018.

2. Žalovaná sa k žalobe nevyjadrila. Na pojednávanie vo veci sa nedostavila, preto súd prejednal vec v jej neprítomnosti (§ 180 CSP).

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi predloženými žalobcom, skutkovými tvrdeniami žalobcu a zistil tento skutkový stav:

4. Žalobcovi bolo vznesené obvinenie za zločin porušovania ochrany stromov a krov podľa § 305 ods. 1 písm. c), ods. 5 písm. b) Trestného zákona uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach-okolie, odbor kriminálnej polície, ČVS: ORP-442/2-VYS-KS-2014 z 9.1.2015 na tom skutkovom základe, že ako zodpovedná osoba spoločnosti HATIMA s.r.o., Ďurďošík 41, v období mesiacov apríl - máj 2014, na území s 1. stupňom ochrany, na parcele KNC č. 1290/1, v kat. území obce Sady nad Tyrosou, časť Byster, okres Košice – okolie, kde táto parcela je v katastri nehnuteľnosti vedená ako orná pôda, vykonal bez splnenia podmienky podľa § 47 ods. 8 zákona č. 543/2002 Z. z., pretože nebolo vydané právoplatné rozhodnutie príslušného orgánu ochrany prírody na výrub drevín podľa § 47 ods. 3 zákona č. 543/2002 Z. z., výrub 198 ks rôznych druhov drevín, ktorých spoločenská hodnota bola vyčíslená v celkovej sume 158.566,50 eura (citované uznesenie o vznesení obvinenia).

5. Žalobca podal voči citovanému uzneseniu v zákonnej lehote písomnú sťažnosť, ktorá bola ako nedôvodná zamietnutá uznesením Okresnej prokuratúry Košice – okolie sp. zn. 2Tv 411/14/8806-9 z 6.3.2015 (citované uznesenie o zamietnutí sťažnosti).

6. Prokurátor Okresnej prokuratúry Košice – okolie podal na Okresnom súde Košice – okolie 24.6.2015 obžalobu na žalobcu pre zločin porušovania ochrany rastlín a živočíchov podľa § 305 ods. 1 písm. c), ods. 5 písm. b) Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť, tak ako je uvedené v uznesení o vznesení obvinenia zhora (uznesenie Okresného súdu Košice – okolie sp. zn. 5T/91/2015-117 z 16.10.2015).

7. Okresný súd Košice – okolie uznesením sp. zn. 5T/91/2015-117 z 16.10.2015 zastavil trestné stíhanie proti obvinenému žalobcovi pre hore uvedený skutok, pretože je nepochybné, že skutok nespáchal

obvinený. K tomuto záveru súd dospel po preskúmaní trestného spisu, keď obvinený poprel spáchanie skutku, jeho výpoveď potvrdili svedkovia a vyšetrovanie neprinieslo žiaden osvedčujúci dôkaz, že skutok bol spáchaný spoločnosťou HATIMA s.r.o., zastúpenou žalobcom ako obvineným (citované uznesenie o zastavení trestného stíhania).

8. Z vyúčtovania trov právneho zastúpenia žalobcovi advokátom JUDr. Petrom Majerníkom z 1.2.2016 a z potvrdení žalobcu o poradách uskutočnených s advokátom 10.2.2015, 18.2.2015 a 6.5.2015 súd zistil, že obhajoba žalobcu vo veci zločinu porušovania ochrany stromov a krov podľa § 305 ods. 1 písm. c) a ods. 5 Trestného zákona spočívala vo vykonaní nasledovných úkonov právnej služby:

28.1.2015 prevzatie a príprava obhajoby 92,63 eura,

30.1.2015 sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia 92,63 eura,

3.2.2015 účasť na výsluchu obvineného (9.00 – 9.20 hod.) 92,63 eura,

10.2.2015 porada v AK (iba 1/2) 46,32 eura,

10.2.2015 účasť na výsluchu obvineného (9.00 – 10.00 hod.) 92,63 eura,

18.2.2015 porada v AK (iba 1/2) 46,32 eura,

19.2.2015 účasť na výsluchu svedka (9.25 – 10.30 hod.) Strapáč, Hudák 92,63 eura, 20.2.2015 účasť na výsluchu poškodeného (8.30 – 10.30 hod.) Viselka, Budayová 92,63 eura, 6.5.2015 porada v AK (iba 1/2) 46,32 eura,

7.5.2015 účasť na preštudovaní vyšetrovacieho spisu (9.00 – 9.30 hod.) 92,63 eura + režijný paušál (10 x 8,39 eura) 83,90 eura, spolu trovy právneho zastúpenia 871,27 eura.

9. Z faktúry č. 20160010 vystavenej 1.2.2016 advokátom JUDr. Petrom Majerníkom, Floriánska 16, Košice, súd zistil, že advokát fakturoval žalobcovi za dodané právne služby v zmysle zmluvy o poskytovaní právnych služieb a vyhlášky č. 655/2004 Z.z. obhajobu v trestnom konaní pred OR PZ Košice – okolie, ČVS: ORP-442/2-VYS-KS-2014 sumu 871,27 eura. Faktúra sa stala splatnou 15.2.2016.

10. Z príjmového pokladničného dokladu z 15.8.2016 bolo zistené, že advokát JUDr. Peter Majerník prijal od žalobcu titulom úhrady faktúry č. 20160010 sumu 871,27 eura.

11. Žalobca požiadal listom z 9.11.2017 Generálnu prokuratúru SR o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej hore uvedeným nezákonným rozhodnutím a žiadal o poskytnutie náhrady škody vo výške 3.871,27 eura, a to titulom náhrady trov právneho zastúpenia obhajcom v trestnom konaní 871,27 eura a titulom náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím 3.000,-eur (žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody z 9.11.2017).

12. Generálna prokuratúra SR listom z 28.3.2018 oznámila žalobcovi prostredníctvom jeho zástupcu, že nie sú splnené zákonné podmienky ani pre čiastočné uspokojenie ním uplatnených nárokov na náhradu škody (list Generálnej prokuratúry SR z 28.3.2018).

13. Žalobca na požiadanie súdu na pojednávaní konanom 20.10.2022 prostredníctvom svojho zástupcu doplnil svoje skutkové tvrdenia v podanej žalobe ohľadom tvrdeného negatívneho vplyvu trestného stíhania na jeho vzťah s matkou tak, že matka je starostkou v obci Ďurďošik od roku 2010 súvislo doposiaľ, končí jej 3. funkčné obdobie a aktuálne opätovne kandiduje za starostku obce, v obci požíva dobré meno a dôveru občanov. Po tom čo mu bolo vznesené obvinenie, chodili sa jej pýtať nielen obyvatelia obce Ďurďošik ale aj z iných obcí, čo sa stalo, v súvislosti s tým výrubom stromov. Uvedené naštrbilo vzťahy medzi ním a matkou, keď zo strany matky mu bolo vytykané, že je trestne stíhaný, tiež bol zo strany matky na neho vyvíjaný tlak, aby to vyriešil a boli kvôli tomu hádky v rodine. On aj matka v tom čase obaja žili v obci Ďurďošik. Vzťahy sa po skončení trestného stíhania obnovili, ale počas jeho trestného stíhania boli vzťahy napäté. Čo sa týka jeho podnikateľskej činnosti v danom období, keďže skutok súvisel s prenajatou pôdou, zasahovalo do toho aj združenie VlK, prebehlo stretnutie s vlastníkmi na obecnom úrade, boli mu vypovedané nejaké nájomné zmluvy, keďže vlastníci pôdy sa obávali, že s ich majetkom bude nakladať nezákonne. Tiež mu to bolo vytykané zo strany predsedu miestneho urbáru. Počas trestného stíhania sa utlmila možnosť spoločnosti HATIMA prenajímať si pozemky v danej lokalite.

14. Z výpisu obchodnej spoločnosti HATIMA s.r.o. z obchodného registra SR z 19.10.2022 bolo zistené, že žalobca je spoločníkom a konateľom spoločnosti od 1.3.2012 doposiaľ, a že predmetom jej činnosti

je poľnohospodárska, rastlinná a živočíšna prvovýroba; poskytovanie služieb v poľnohospodárstve a záhradníctve; poskytovanie služieb v lesníctve a poľovníctve; sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu; kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod) alebo iným prevádzkovateľom živnosti (veľkoobchod); vedenie účtovníctva (všetko od 1.3.2012) a nákladná doprava a uskutočňovanie stavieb a ich zmien (od 14.6.2016).

15. Podľa § 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení rozhodnom pre právne posúdenie vecí účinnom od 1.1.2013 do 28.2.2019 (ďalej aj „zákon č. 514/2003 Z.z.“ alebo „citovaný zákon“), tento zákon upravuje zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci.

16. Podľa § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím.

17. Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. zodpovednosti podľa ods. 1 sa nemožno zbaviť.

18. Podľa § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 514/2003 Z.z., vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu (§ 38 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre) v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní.

19. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

20. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

21. Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

22. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

23. Podľa § 16 ods. 4 prvá a druhá veta zákona č. 514/2003 Z. z., ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde, môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný.

24. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

25. Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

26. Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa ods. 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

27. Podľa § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilným trestným činom podľa osobitného predpisu.

28. Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

29. Podľa § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určuje ako tarifná odmena advokáta. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

30. Žalobca sa podanou žalobou domáhal náhrady škody spôsobenej mu začatím a vedením trestného stíhania, ktoré skončilo rozhodnutím súdu o zastavení trestného stíhania, teda inak než právoplatným odsúdením. O predbežné prerokovanie žalobou uplatneného nároku žalobca požiadal Generálnu prokuratúru SR, ktorá vyhodnotila jeho žiadosť ako nedôvodnú.

31. Vykonaným dokazovaním mal súd hore uvedenými rozhodnutiami orgánov činných v trestnom konaní preukázať, že žalobcovi bolo vznesené obvinenie pre skutok právne kvalifikovaný ako zločin porušovania ochrany stromov a krov podľa § 305 ods. 1 písm. c), ods. 5 písm. b) Trestného zákona uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach – okolie, odbor kriminálnej polície z 9.1.2015, sp. zn. ČVS: ORP-442/2-VYS-KS-2014. Žalobca podal voči citovanému rozhodnutiu v zákonnej lehote písomnú sťažnosť, ktorá bola zamietnutá uznesením Okresnej prokuratúry Košice – okolie z 6.3.2015, sp. zn. 2Pv 411/14/8806-9 ako nedôvodná. Následne bola prokurátorom Okresnej prokuratúry Košice – okolie podaná 24.6.2015 na Okresnom súde Košice – okolie obžaloba na žalobcu pre zločin porušovania ochrany rastlín a živočíchov podľa § 305 ods. 1 písm. c), ods. 5 písm. b) Trestného zákona a súd uznesením z 16.10.2015 sp. zn. 5T/91/2015-117 zastavil trestné stíhanie, pretože po preskúmaní obsahu obžaloby a obsahu celého trestného spisu dospel k záveru, že je nepochybné, že skutok nespáchal obvinený.

32. Zákon č. 514/2003 Z. z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu bez ohľadu na zavinenie, ktorej sa nemôže zbaviť. Neposudzuje sa teda správnosť rozhodnutia jeho orgánu z hľadiska, či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zaviniť. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonosti) začatia a vedenia trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania.

33. Predpokladmi zodpovednosti za škodu (nemajetkovú ujmu) spôsobenú nezákonným rozhodnutím sú: 1. právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda (nemajetková ujma) spôsobená, bolo právoplatne zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom (§ 6 ods. 1 citovaného zákona), 2. poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov alebo sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré sa jeho podanie nevyžaduje, okrem prípadu, že škoda (nemajetková ujma) bola spôsobená nezákonným rozhodnutím, ktoré je vykonateľné bez ohľadu na právoplatnosť a nezákonné rozhodnutie bolo zrušené alebo zmenené na základe riadneho opravného prostriedku, 3. vznik škody (nemajetkovej ujmy), 4. príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a škodou (nemajetkovou ujmu).

34. Podľa ustálenej judikatúry z hľadiska uplatnenia práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím podľa § 6 ods. 1 prvá veta zákona č. 514/2003 Z. z. má rozhodnutie súdu o zastavení trestného stíhania rovnaké dôsledky ako zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia pre nezákonnosť príslušným orgánom.

35. V prejednávanej veci je nesporné, že trestné stíhanie žalobcu začaté 9.1.2015 bolo zastavené rozhodnutím súdu z 16.10.2015, pretože skutok nespáchal. Žalobca podal voči uzneseniu o vznesení obvinenia riadny opravný prostriedok, sťažnosť, ktorá bola prokurátorom zamietnutá. Nezákonným trestným stíhaním vznikla žalobcovi ujma, ktorej náhradu si uplatnil podanou žalobou.

36. Žalobca bol v trestnom konaní, ktoré bolo vyvolané uznesením o vznesení obvinenia, zastúpený advokátom JUDr. Petrom Majerníkom (skutkové tvrdenie žalobcu, ktoré nebolo sporné). Išlo o trovy obhajoby uvedené vo vyčíslení zhora, účelne vynaložené, žalobca preukázal úhradu týchto trov obhajcovi, preto súd podľa vyššie citovaného ust. § 18 ods. 1 a 3 zákona č. 514/2003 Z. z. priznal žalobcovi voči žalovanej nárok na náhradu škody vo výške trov právneho zastúpenia v trestnom konaní v sume 871,27 eura, tak ako je uvedené vo výroku I. tohto rozsudku.

37. Čo sa týka žalobcom uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch 3.000,- eur, na ktorú je potrebné hľadieť ako na súčasť širšie chápaného pojmu škoda, súd dospel k záveru, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na intenzitu, trvanie a rozsah nepriaznivých následkov vzniknutých žalobcovi, a preto podľa vyššie citovaného ust. § 17 ods. 2 až 4 zákona č. 514/2003 Z. z. priznal žalobcovi ním uplatnenú náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 3.000,- eur. Pri svojom rozhodnutí súd zohľadnil dĺžku trestného stíhania deväť mesiacov, skutočnosť, že žalobca bol v tomto období povinný podrobovať sa úkonom trestného konania, predkladať argumenty na svoju obhajobu, po celú dobu žil vedomím trestného stíhania, čo s hrozbou trestu objektívne spôsobuje psychickú záťaž. Okrem tejto osobnostnej sféry bol žalobca poškodený aj vo sfére rodinnej, keď trestné stíhanie spôsobilo dočasné zhoršenie jeho vzťahu s matkou a napätie v rodine, a v neposlednom rade aj vo sfére spoločenskej, podnikateľskej a pracovnej, keď v dôsledku trestného stíhania sa znížil jeho kredit u vlastníkov poľnohospodárskej pôdy, ktorú si prenajíma za účelom výkonu podnikateľskej činnosti, bol konfrontovaný predsedom urbáru v danej lokalite a utlmila sa možnosť spoločnosti HATIMA s.r.o., ktorej je spoločníkom a konateľom, prenajímať si pozemky v danej lokalite. Uvedené mal súd preukázané skutkovými tvrdeniami žalobcu, ktoré neboli sporné.

38. Podľa § 517 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

39. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis (§ 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.).

40. Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v platnom znení (od 1.2.2013 doposiaľ), výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

41. Podľa § 16 ods. 4 posledná veta zákona č. 514/2003 Z. z., ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

42. Podľa ustálenej judikatúry (rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/339/2021, 4Cdo/257/2019, 4Cdo/48/2017) štát je povinný nahradiť škodu vrátane nemajetkovej ujmy najneskôr do šiestich mesiacov odo dňa, keď poškodený nárok riadne uplatnil podľa § 16 zákona č. 514/2003 Z. z. Márnym uplynutím tejto lehoty sa štát ako dlžník zo zodpovednostného právneho vzťahu (§ 489 Občianskeho zákonníka) dostáva do omeškania, a tak najneskôr od nasledujúceho dňa po uplynutí 6-mesačnej lehoty ho postihuje povinnosť zaplatiť poškodenému veriteľovi tiež úroky z omeškania. Ak štát oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, lehota omeškania mu plynie dňom tohto oznámenia (§ 16 ods. 4 posledná veta zákona č. 514/2003 Z. z.).

43. Žalobca pred podaním žaloby na súd požiadal Generálnu prokuratúru SR konajúcu v mene štátu o predbežné prerokovanie žalobou uplatneného nároku listom z 9.11.2017. Generálna prokuratúra SR listom z 28.3.2018 oznámila žalobcovi prostredníctvom jeho zástupcu, že ním uplatnený nárok

neuspokojí, pretože nie sú splnené zákonné podmienky ani pre čiastočné uspokojenie nároku na náhradu škody. Do omeškania s plnením sa tak žalovaná dostala dňom nasledujúcim teda od 29.3.2018, preto súd podľa vyššie citovaných zákonných ustanovení zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.871,27 eura od 29.3.2018 do zaplataenia, tak ako je uvedené vo výroku I. tohto rozsudku. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu teda k 29.3.2018 bola 0 % a úrok z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyšší.

44. Podľa § 232 ods. 3 druhá veta CSP súd určil žalovanej na splnenie v rozhodnutí uloženej povinnosti lehotu 30 dní od právoplatnosti rozsudku, s poukazom na administratívny postup žalovanej pri plnení.

45. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

46. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

47. Žalobca mal vo veci plný úspech, preto mu súd podľa vyššie citovaného ust. § 255 ods. 1 CSP priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

48. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresnom súde Košice – okolie, písomne, v troch vyhotoveniach (§ 355 ods. 1, § 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania, t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpisu a spisovej značky konania (§ 127 ods. 1, 2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne /odvolacie dôvody/ a čoho sa odvolateľ domáha /odvolací návrh/ (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť a odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364, 365 ods. 3 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodol vylúčený sudca alebo neprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (365 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) v znení neskorších predpisov.